

P

Articole de sùflet

Pr. Mihai Gojgar

PArticole de suflet

(vol. II)

EDITURA UNIVERSITARĂ
București, 2021

Redactor: Gheorghe Iovan
Tehnoredactor: Ameluța Vișan
Copertă: Monica Balaban
Imagine coperta 1: din arhiva personală a autorului
Elemente grafice: Alexandra Gojgar
Corectură: Monica Damian

Editură recunoscută de Consiliul Național al Cercetării Științifice (C.N.C.S.) și inclusă de Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare (C.N.A.T.D.C.U.) în categoria editurilor de prestigiu recunoscut.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
GOJGAR, MIHAI

Particole de suflet / pr. Mihai Gojgar - București : Editura Universitară,
2021-
vol.
ISBN 978-606-28-1183-9

Vol. 2. - 2021. - ISBN 978-606-28-1259-1

2

DOI: (Digital Object Identifier): 10.5682/9786062812591

© Toate drepturile asupra acestei lucrări sunt rezervate, nicio parte din această lucrare nu poate fi copiată fără acordul Editurii Universitare

Copyright © 2021
Editura Universitară
Editor: Vasile Muscalu
B-dul. N. Bălcescu nr. 27-33, Sector 1, București
Tel.: 021 – 315.32.47
www.editurauniversitara.ro
e-mail: redactia@editurauniversitara.ro

Distribuție: tel.: 021-315.32.47/ 0745 200 718/ 0745 200 357
comenzi@editurauniversitara.ro
O.P. 15, C.P. 35, București
www.editurauniversitara.ro

*Sufletelor pe care le-am întâlnit și m-au inspirat
și familiei mele trupești*

Cuprins

<i>Nullus tenetur ad Impossibile</i>	11
Precuvântare	15
1. „Decât“ înseamnă „puțin“? (Sfântul Ilie Tesviteanul)	19
2. O frază despre sănătate (Sfântul Mare Mucenic și Tămăduitor Pantelimon).....	23
3. Cum se vindecă un copil (Sfântul Cuvios Nicanor)	27
4. Interes, actualitate, dăruire (Despre regalitate).....	30
5. Sus inimile! (Înălțarea Sfintei Cruci).....	32
6. Sfârșit de vacanțe	34
7. Gaudeamus! (Începutul anului universitar).....	37
8. Sfinții care ne veghează.....	40
9. Lângă îngeri (Soborul Sfinților Arhangheli).....	43
10. Suntem ceea ce mâncăm? (Începutul Postului Crăciunului)	45
11. Când suntem mai generoși? (Postul Crăciunului).....	48
12. La colindat (Tradiția colindelor)	52
13. Un demers firesc (Ziua Culturii Române)	55
14. Un episod actual (Duminica femeii cananeence)	57
15. Biserica „Sfântul Dumitru-Poștă“, o parohie dinamică	60
16. „...cine trăiește prezentul repară trecutul și cucerește viitorul“ (Începutul Postului Paștelui).....	63
17. „Dă-mi mie haină luminoasă!“ (Vestimentația în biserică)	65
18. Zilele Fiului Omului și zilele oamenilor (Despre pace și unitate)	67
19. Sentimente contradictorii (Despre temnițele comuniste) ...	69
20. Pești, pescari, pescuit (Simbolul peștelui în creștinism).....	71

21. Tinerete dincolo de ani (Chemarea tuturor în Biserică).....	73
22. O filă de album de familie (Ziua Independenței de Stat) ...	75
23. Soluția tuturor problemelor (Dobândirea Duhului Sfânt) .	77
24. Mesaj biblic pentru cei ce nu mai speră (Despre nădejde și curaj)	79
25. Luptă și nu ceda! (Eroii din temnițele comuniste)	83
26. Cinstirea părinților: o problemă de răbdare? (Recunoștința față de părinți)	86
27. Pregătiri de zbor (Despre sfârșitul vieții)	89
28. Durata prieteniei (Despre amicitie și sensurile ei).....	91
29. Colegi cu fiii și nepoții noștri (Importanța educației creștine)	93
30. Frățietatea, dar de la Dumnezeu (Despre importanța sprijinirii între noi)	96
31. Auzul inimii (Despre muzica pe care o ascultăm)	98
32. Privegherea, izvor de speranță (Despre rugăciunea de noapte).....	100
33. Mirosoare de mir și de hram (Despre sfintele moaște)	102
34. Îngeri lângă noi (Despre Sfântul Arhangel Mihail)	104
35. Ai carte, ai parte (Târgul caritabil <i>Arte pentru carte</i>)	106
36. Cuvinte voluntare (Despre voluntariat).....	109
37. Rămășiie bună, Majestate! (Funerariile Regelui Mihai)	111
38. Anul Unirii (Pregătiri în Anul Centenar).....	113
39. Nuanțe de gri-albastru (Despre mecanismul alegerilor personale)	115
40. „O treaptă în plus, pentru o lucrare în plus...” (Alegerea organelor parohiale).....	117
41. Cum îi hrănim pe cei adormiți? (Sărindarele din Postul Paștilor)	119
42. Suntem așteptați! (Frecvența împărtășirii).....	121
43. Martie, luna sfeștaniilor? (Explicații și recomandări)	123
44. Se face primăvară cu un crin? (Eleganța și delicatetea unui simbol)	125

45. Omul și oul (Simbolistica oului)	127
46. În căutarea feminității (Despre femeile mironosițe)	129
47. Nouă ani de la o nouă etapă (Aniversarea ca Paraclis Universitar)	132
48. Salus! (Darul sănătății)	134
49. Sufletul României Mari (Istoria Unirii).....	137
50. Sperăm! (Despre deznădejde)	139
51. Împreună (Despre catapeteasmă).....	141
52. ADHD la copii sau la părinți? (Probleme ale modernității)	144
53. Secretul fericirii.....	146
54. AuGUSTeria – bucurie cu gust	148
55. Călători în timp	150
56. Ca-n cer	152
57. Gând și îndemn.....	154
58. Vestea mare! (Venirea sfintelor moaște ale Sfântului Dimitrie).....	157
59. Gânduri de la un muribund	159
60. Ce rău e să nu vezi!.....	161
61. Scenariu de Crăciun	163
62. Gânduri punctuale (Importanța punctualității)	165
63. Prima regulă a sărăciei	167
64. Privind spre 2019.....	170
65. Vizitele pastorale.....	173
66. Șarpele rușinii	176
67. Discuție în tramvai.....	179
68. Nevoia de săpun	182
69. Călătorie cu folos! (Începutul Postului Paștelui)	184
70. Chestionar de martie (Despre mărtisor).....	186
71. Războiul cel dintre noi (Despre bârfă).....	189
72. Spre Înviere (Aproape de un muribund).....	192
73. Când au trecut zece ani? (Aniversarea ca Paraclis Universitar)	195

74. Pui de nuc, pui de om (Traumele vieții).....	197
75. Corida cotidiană (Despre ura colectivă).....	199
76. Despre zbor	202
77. Bătrânețe avant la lettre? (Sfaturi din bătrâni)	204
78. Vitejia și Molitvele Sfântului Vasile cel Mare.....	207
79. Doamna în negru (Chipuri din lume).....	210
80. De vară (Nostalgii).....	212
81. Oglindă de demult (Asumarea vieții creștine).....	214
82. 12 rosturi spirituale în noul an bisericesc.....	217
83. Despre un mare iubitor al limbii române (Sfântul Antim Ivireanul)	220
84. Iubirea dușmanilor – posibilă?.....	223
85. Școala muncii (Seriozitate și devotament)	226
86. Ce hram avem? (Importanța participării la hram).....	229
87. Memoria pietrei (Pilda Samarineanului milostiv)	231
88. Et in Arcadia ego! (Pregătiri de resfințire).....	234
89. Perspective (Bucurie și responsabilitate după resfințire)....	236
90. Mulțumesc...! (Gânduri la început de 2020)	239
91. 2020	241
92. Cum vrem să arate mormântul nostru? (Sfaturi educaționale de la Sfinții Trei Ierarhi).....	244
93. Vocea cărților (Suntem ceea ce citim?).....	247
94. Ineditul tehnologiei (Progres ori regres?)	250
95. Pomelnicul, barometrul iubirii de semeni?	252
96. Limba noastră-i o comoară (Obligația cunoașterii limbii române).....	254
97. Nu m-am urcat pe școală (Despre frică).....	259
98. Coexistențe (Perioada pascală și carantina).....	262
99. Titanicovid (Sentimentul datoriei)	264
100. Toate trec (Dorul și nevoia de schimbare)	267

Nullus tenetur ad Impossibile...

Când hieraticul părinte Mihai Gojgar mi-a trimis volumul acesta să-i pun un cuvânt întru început, m-am bucurat. M-am simțit ca în 2011 atunci când, invitat de distinsul Părinte Profesor Vasile Gordon, am făcut parte din Comisia sa de doctorat. Citind atunci lucrarea *Stilul literar religios*, m-am bucurat că la Biserica „Sfântul Dumitru-Poștă”, Paraclis Universitar al Bucureștiului, un tânăr luminos și curajos în cuvânt și-a aflat altar de rugăciune și amvon de rostire. Dincolo de surprindere intuiam munca, o muncă grea de șlefuire, de filtrare a informației. Seducătoare, literatura fură teologului acrivia. Nu e cazul tânărului Avvă. Găzduite mai întâi în revista *Dimitrios* a acestei parohii - academice în cele din urmă -, textele acestui al doilea volum din *P Articole de suflet* ne dovedesc, a câta oară, cât de important este să ții la egalizarea culturii teologice cu preaplinul oamenilor ce-i păstorești. Sunt cu totul 100 de „particule” omiletice, rostit-scrite între 2016-2020. Căroră părintele Mihai le interzice mișcarea browniană a știrii ce se pierde în cotidian. Ca un clasor de cuvinte zburate și rămase - deopotrivă -, veștile din predicile acestea

mi-au adus aminte de taina meșteșugului pus în cuvinte. Căci dispunem și prin această carte de un exercițiu liber-impus de stil omiletic destins, colocvial și duhovnicesc deopotrivă, adecvat unei culturi care aleargă pe lângă noi. Citind volumul - trimis într-o dimineață, ca o cafea bună -, m-am oprit deseori fiind bucuros de înțelepciunea unei astfel de asumări a propovăduirii. Părintele Mihai a înțeles că a predica nu e o chestiune de „lifting” pastoral, ci o asumare a misiunii de a vesti Evanghelia nu unui om sau altul, ci unei culturi. Urmăriți bibliografia unor gânduri propovăduite și veți vedea că am dreptate! Așa cum descoperi, cu fiecare pagină, că a vesti Evanghelia înseamnă să urmezi scenariul „digital” al lumii luptând prin stil, cumițenie de limbaj și bravură a ideilor împotriva degenerării comunicaționale la care asistăm. Neputincioși, cei mai mulți. Părintele Mihai refuză această neputință. Și reușește să ofere 100 de motive să ascuți predica-editorial.

Despre acest mod de a propovădui în scris și cuvânt rostit, ne vorbesc ochii credincioșilor noștri în fiecare Liturghie. Au nevoie de o restartare a gândirii lumii din care facem, împreună, parte. Aculturarea stilistică prin care părintele Mihai Gojgar câștigă în scris este entuziasmantă. Nu sunt tâlcuiri ale Evangheliei, ci redescoperiri ale temeiurilor sale. Credința nu are nevoie de argumente, ci de fundamente. De fundamente luminoase. Unele dintre texte

poartă titluri și post-titluri așezate în paranteze. Semnul adaptării din... scris pe care autorul o face conținutului său. O nevoie firească în lucrul ca jurnalist. Editorialistul se stinge luminând în duh omiletic. Aici e cheia frumuseții textelor acestora. Departe de a fi moraliste ori „lecționarde”, rândurile ce le veți parcurge pot produce o serie de adaptări cumiți în tahicardia ce ne încearcă la vreme de zgomotoasă pandemie. Cum înțelege părintele inimile ascultătorilor? Desigur, ascultându-le. Se simte în texte grija pastorală. Cea care muștră cu drag și dă măsură așteptărilor duhovnicești. Titlul ne arată aceasta. *Particolele de suflet* se dovedesc a fi miride din marea prescură a vieții duhovnicești a unei parohii cu un profil misionar special, dinamic și viu.

Care este textul ce-mi place cel mai mult? N-aș ști să zic. Unitatea cărții e dată de unirea aceasta remarcabilă a planului Bisericii Luptătoare cu acela al Bisericii Triumfătoare în planul pe care unul dintre cei mai mari predicatori ce i-am ascultat, Mitropolitul Antonie Plămădeală, al Transilvaniei, îl numea Biserica Slujitoare. În care este loc și nevoie pentru toți. Așa cum România are nevoie de astfel de voci implicate pentru ca pastorația, creștinismul însuși, să nu devină o rutină de laborator, lipsită de viață, searbădă în Duh. O să aflați, de altfel, în contextul cărții și un astfel de titlu: *Soluția tuturor problemelor (Dobândirea Duhului Sfânt)* (Cuvântul 23). Din inimă,

rog pe Dumnezeu să nu ne piardă râvna și în cât mai multe parohii – cu diversitatea lor asemeni cromaticii Duhului Sfânt – să ridice din genunchi, din dreptul Altarului, în picioare – în taina Amvonului - minți și suflete luminoase, mărturisitoare. E nevoie de toate cuvintele credinței ca să biruim vorbăria ne iubirii din jur. Glasul părintelui Mihai Gojgar din această serie de 100 de Cuvinte peste apele tulburi ale răutății vremii de acum. Spre limpezire. Și reaprindere a curajului creștin al Neamului. Cuvintele folosite de către mine drept titlu gândurilor ce tocmai le închei nu sunt chiar limpezi în latina lui Toma d’Aquino. Traduse sună cam așa: *Nimeni nu are obligația imposibilului!* Dar, uneori, Dumnezeu nostru face imposibilul posibil. Folosindu-se și de mărturia noastră.

Din Sibiu, cu drag pentru autor și cititori deopotrivă,

Părintele Constantin Necula

Precuvântare

„Nimeni care pune mâna pe plug și se uită îndărăt nu este potrivit pentru împărăția lui Dumnezeu” (Luca IX, 62).

M-am gândit la avertismentul Mântuitorului, nu doar acum, la editarea celui de-al doilea volum de *P Articole de suflet*, ci în multe rânduri când am început o activitate și îndoiala mi-a dat târcoale, făcându-mă să mă întreb dacă drumul pe care merg duce la Dumnezeu, dacă alegerile făcute se îmbracă în bine și frumos. Cred mult în tradiție și continuitate, în păstrarea ritmului și puterea consecvenței. În duhovnicie, mă întâlnesc des cu situația în care cineva care a primit canon să citească trei psalmi pe zi, de exemplu, uită sau nu îl împlinește, dar *recuperează*, citind șase sau nouă psalmi în zilele următoare. Dar nu bifarea exterioară a canonului contează, nu cifrele și respectarea formală a medicamentului spiritual; schimbarea vine deodată cu împrărierea unui obicei, unui mod de a trăi. Nu șase sau nouă psalmi, ci *nici o zi nu pot să respir fără să citesc din Psalmi*.

De aceea, după ce volumul I din *P Articole* a conținut editoriale apărute în revista *Dimitrios* între

2012 și 2016, paginile care vă așteaptă să le parcurgeți acoperă intervalul 2016 – 2020. Dacă prima parte a articolelor s-a ivit în preajma Crăciunului trecut, iar actualul în parfum pascal, la doar patru luni distanță, vă asigur că un posibil al III-lea volum va ajunge în mâinile noastre de-abia prin 2024. Dar... „gândurile Mele nu sunt ca gândurile voastre și căile Mele ca ale voastre, zice Domnul” (Isaia LV, 8).

Vă mărturisesc și chibzuința care a suflat în pânzele corăbioarei încărcate cu 100 de cutii pe care o aveți în palmă. În primul rând, adunarea tuturor editorialelor în volum ar însemna un ajutor pentru cei care vor să cunoască preotul, duhovnicul, omul care le-a scris. Apropierea dintre persoane se face, în primul rând, la nivel sufletesc, așa că scrisul, ca rezultat al mișcărilor inimii (atunci când autorul își dezvăluie pe hârtie cu adevărat ce simte, abandonând ipocrizia și dorința de manipulare), poate desființa bariere de comunicare. Nu ignor posibilitatea ca unele dintre opiniile enunțate să deranjeze pe unii; îmi pare rău pentru disconfort, dar îmi pare bine pentru exercițiul pe care trebuie să îl facem toți de a asculta fără patimă, nervi și dorințe revanșarde ce crede și simte celălalt. Exact ca în episodul biblic cu Iosif care, mergând spre frații săi care îl invidiau și întâlnind un străin, îi spune aceluia: „Caut pe frații mei” (Facere XXXVII, 16); adică, vreau să mă apropii de ei, să ne cunoaștem, să dialogăm, caut calea spre inima fraților

mei. Cineva spunea că dacă ne-am apropia unii de alții, dacă am încerca să descoperim taina personală a semenilor, nu am putea răni pe nimeni. Ei, bine, într-un context social frământat, ultimii 30 de ani au prilejuit dezbinări majore între noi, pe teme politice, medicale, sportive și puteți continua dumneavoastră cu alte sute de exemple. Unitatea se poate dobândi prin ascultarea celuilalt și înțelegerea perspectivei lui, fără doar și poate, o îmbogățire spirituală neasemuită, pe care preotul are fericirea să o primească în Sfânta Taină a Spovedaniei de la cel care își mărturisește păcate, gândurile, fricile, emoțiile.

În al doilea rând, poate, peste timp, cineva va dori să înțeleagă evenimentele de început de mileniu al III-lea din unghiul de privire și simțire al unui preot din mediul urban. Chiar și pentru cei care vor urma să slujească la altarul preafrumoasei biserici Sfântul Dumitru din Centrul Vechi poate însemna o monografie spirituală și pastorală utilă.

În fine, în al treilea rând, m-aș bucura enorm ca rândurile ce se vor desfășura în fața dumneavoastră să însemne un ajutor pentru cei interesați de studiul Cateheticii sau Omileticii, așa cum ideile altor autori m-au inspirat și ajutat pe mine până acum.

„Nu cugeta și nu face nimic, fără un scop plăcut lui Dumnezeu. Căci cel ce călătorește fără scop, va osteni în zadar” (Sfântul Marcu Ascetul).

Mulțumesc Părintelui Constantin Necula pentru neprețuitele cuvinte din *Introducere*, mulțumesc împreună-lucrătorilor cu mine, Monica Damian (corectură) și Alexandra Gojgar (elemente grafice) și grupului redacțional al Editurii Universitare pentru profesionalismul, atenția și promptitudinea arătate!

1. „Decât“ înseamnă „puțin“? (Sfântul Ilie Tesviteanul)

Există în biografia romanțată a lui Francisc de Assisi, unul dintre cei mai cunoscuți sfinți din Biserica Romano-Catolică, în minunata lucrare a lui Nikos Kazantzakis, *Sărăcuțul lui Dumnezeu* (Editura Humanitas Fiction, 2016), un fragment pe care l-am considerat punct de început pentru editorialul din fața dumneavoastră. La un moment dat, mult-milostivul, răbdătorul, chinuitul, umilitul și cu-desăvârșire-săracul Francisc, într-un dialog cu un alt frate călugăr, spune că el *nu mai are nimic*. Nu are niciun fel de bunuri materiale, sănătatea îi este mai mult decât șubrezită, demnitatea îi era călcată în picioare de semenii care nu îl înțelegeau. Într-un asemenea context, laudând „Sfânta Simplitate“, căreia își propunea să slujească, ridică fericit brațele către cer mărturisindu-și lipsa de orice. Replica celui alt monah este surprinzătoare și pilduitoare: „Nu ai nimic? Cât timp mai ai nădejdea în Dumnezeu, ai ceva, ba chiar mult. Nimic nu au aceia care au pierdut totul, inclusiv nădejdea în Cel de Sus“.

În contemporaneitatea românească, „decât“-ul a fost subiect de discuții la radio și televiziune, a generat polemici, ironii și capcane. Peste toate, am remarcat că gramatica nu a fost prietena multora în școală. Dar puteam face și o teorie a felului în care se percep lipsa ori suferința, absența ori slăbiciunea. Pentru unul, să mănânce salată de roșii cu brânză reprezintă o „Fata Morgana“, pentru altul, apare ca expresia unei sărăcii lucii. Hotelul de 3 stele poate reprezenta un vis frumos pentru un om cu posibilități materiale reduse, dar o cocină pentru un parvenit bogat. Trecutul și educația ne oferă perspective diferite asupra realităților. De aceea, ne și certăm, pentru că nu vedem aceleași lucruri. Dar dacă suntem primii care acceptăm că nu distingem corect, aducem pacea în jurul nostru.

În vremea Sfântului Profet Ilie, acum trei milenii, o secetă cumplită a adus foamea în Israel. Refugiat în Sarepta Sidonului, Ilie roagă o văduvă să îi aducă puțină apă. Apoi, cere și pâine. Ea însă a zis: „Viu este Domnul Dumnezeuul tău, n-am nicio fărâmitură de pâine, ci numai o mână de făină într-un vas și puțin untdelemn într-un urcior. Și iată, am adunat câteva vreascuri și mă duc să o gătesc pentru mine și pentru fiul meu și apoi să mâncăm și să murim!“ (III Regi XVII, 12). Ilie insistă și îi promite că nivelul făinii și uleiului din cele două vase nu va scădea. Nu i-a promis bogăție, i-a promis suficiență. Așa s-a